

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут»
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Факультету менеджменту та маркетингу

Протокол № ___ від ___ лютого 2016 р.

Голова вченої ради _____ О.А. Гавриш

м.п.

ПРОГРАМА

комплексного фахового випробування для вступу на освітньо-професійну програму підготовки магістра/спеціаліста галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 073 «Менеджмент», спеціалізацій: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент інновацій та інвестицій», «Менеджмент міжнародних проектів», «Логістика»

Програму рекомендовано кафедрою
менеджменту

Протокол № ___ від ___ 2016 р.

Завідувач кафедри _____ В.В. Дергачова

Програма складена з метою організації та проведення комплексного фахового випробування для вступу на освітньо-професійну програму підготовки магістра/спеціаліста галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 073 «Менеджмент», спеціалізацій: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент інновацій та інвестицій», «Менеджмент міжнародних проектів», «Логістика».

До складу програми комплексного фахового випробування входять розділи з наступних нормативних дисциплін (кредитних модулів):

- «Економіка підприємства»;
- «Міжнародні економічні відносини»;
- «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»;
- «Операційний менеджмент».

Комплексне фахове випробування проводиться у вигляді письмово екзамену. Його тривалість становить до 4 академічних годин (180 хвилин) – без перерви.

Екзаменаційний білет містить теоретичні питання та задачі.

Теоретичні питання представлені у вигляді відкритого тесту – текст кожного з питань містить декілька варіантів відповіді, один з яких є вірним. При відповіді на таке питання достатньо зазначити лише літеру, що відповідає обраному варіанту. Загальна кількість тестових питань – 60 (по 15 питань з кожної з 4 дисциплін). На теоретичні питання відводиться до 120 хвилин (до 2 хвилин на кожне з питань).

На розв'язок однієї задачі відводиться до 15 хвилин. При цьому відповідь на цей вид завдання повинна містити: стислий виклад методики розв'язання; формули, що використовуються; отримані проміжні результати; остаточну відповідь. Загальна кількість задач – 4 (по одній задачі з кожної з 4 дисциплін). Загалом на розв'язок задач відводиться до 60 хвилин.

Структура навчального матеріалу, який виноситься на комплексне фахове випробування

Міжнародні економічні відносини

1. Сутність міжнародних економічних відносин (МЕВ), їх значення, об'єктивна основа розвитку, форми МЕВ.
2. Міжнародний поділ праці: сутність, значення та види. Спеціалізація та кооперація виробництва.
3. Міжнародна міграція робочої сили, її економічна природа; рушійні сили й етапи розвитку; види та тенденції. Державне та міжнародне регулювання трудової міграції.
4. Сутність вихідних умов, моделі розвитку та стратегічні напрями розвитку країн із перехідною економікою.
5. Типологія країн що розвиваються, тенденції, проблеми та перспективи цих країн; місце у світовій економіці.
6. Типологія розвинутих країн світу, тенденції, проблеми та перспективи їх розвитку.
7. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин. Види і форми міжнародної торгівлі. Фактори зростання міжнародного товарообігу, зміни в товарній структурі.
8. Міжнародна економічна інтеграція: сутність, цілі та значення; особливості та форми організації.
9. Регіональні інтеграційні об'єднання економічно розвинених країн: передумови до створення, тенденції та суперечності розвитку.
10. Інтеграційні процеси в економіці країн, що розвиваються: передумови до створення, тенденції та суперечності розвитку інтеграційних об'єднань.
11. Сутність, елементи та закономірності функціонування світової валютно-фінансової системи.
12. Функції валютної системи, рівні функціонування та їх взаємодія; валютний курс та фактори його формування, режими валютних курсів.
13. Передумови і фактори розвитку міжнародної економічної інтеграції, форми та економічні ефекти економічної інтеграції.
14. Еволюція міжнародної валютної системи.

15. Основні міжнародні організації: передумови до створення, тенденції та перспективи функціонування.

Економіка підприємства

1. Підприємство в соціально-орієнтованій економіці: ознаки, види, цілі та напрями діяльності.
2. Економічна характеристика продукції: номенклатура, асортимент, різновиди продукції, життєвий цикл товару, товарна політика.
3. Зміст, завдання та місце виробничої програми в системі господарських планів підприємства. Поняття виробничої потужності підприємства, його структурних підрозділів, окремих ланок, основного виду обладнання.
4. Сутність трудових ресурсів: характеристика трудових ресурсів, структура персоналу, кадрова політика, продуктивність праці, мотивація трудової політики, сучасна політика оплати праці.
5. Сутність і функції процесу управління підприємствами.
6. Матеріальні активи підприємства: оцінка, класифікація і структура основних фондів, амортизація і відтворення основних фондів, оборотні фонди підприємства.
7. Нематеріальні ресурси та активи підприємства.
8. Оборотні кошти підприємства та ефективність їх використання.
9. Інвестиційні ресурси та інноваційні процеси на підприємстві.
10. Техніко-технологічна база та організація виробництва.
11. Регулювання, прогнозування і планування діяльності на підприємстві.
12. Витрати, собівартість, доходи та цінова політика підприємства.
13. Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності підприємства.
14. Реструктуризація та санація підприємств.
15. Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність.

Зовнішньоекономічна діяльність підприємства

1. Зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД): сутність та класифікація видів. Фактори, що стимулюють розвиток ЗЕД. Суб'єкти ЗЕД.
2. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Система державного регулювання ЗЕД. Правове регулювання ЗЕД.
3. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Класифікація видів мита. Визначення митної вартості. Зміст та організація митного контролю.
4. Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
5. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Система нетарифного регулювання ЗЕД.
6. Сутність ліцензування та квотування зовнішньоекономічних операцій. Види квот та ліцензій.
7. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Система валютного регулювання в Україні. Інструменти валютного регулювання. Валютний курс та його види.
8. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування. Форми розрахунків: аванс, акредитив, інкасо, платіж за відкритим рахунком, банківський переказ. Основні види банківських послуг у сфері ЗЕД.
9. Організація виходу підприємства на зовнішній ринок. Підходи до вибору цільового ринку для ЗЕД. Стратегії пошуку закордонних ринків. Способи виходу підприємства на зовнішні ринки.
10. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності. Підходи до визначення експортних контрактних цін.
11. Алгоритм визначення експортних контрактних цін на основі порівняння з цінами конкурентів. Визначення та розрахунок відповідних коефіцієнтів коригування.
12. Зовнішньоекономічні операції та угоди. Поняття зовнішньоторгової операції. Основні та допоміжні зовнішньоторгові операції. Зовнішньоторгові угоди: суть та класифікація.
13. Типовий міжнародний контракт купівлі-продажу. Форми типового контракту.
14. Зовнішньоекономічний контракт. Структура зовнішньоторгового контракту купівлі-продажу товарів. Типові підходи до складання зовнішньоекономічного контракту.

15. Торгівельно-посередницькі операції на зовнішньому ринку. Види посередників в зовнішній торгівлі.

Операційний менеджмент

1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту. Сутність і зміст операційного менеджменту. Функції та завдання операційного менеджменту.
2. Операційна функція в системі функцій організації. Галузеві особливості операційної функції.
3. Генезис і концепції операційного менеджменту.
4. Операційна система організації: сутність та структура. Класифікація операційних систем. Життєвий цикл та режим функціонування операційної системи організації. Особливості і типологія операційних систем організацій у сфері послуг.
5. Операційні ресурси організації. Види операційних ресурсів організації, їх особливості.
6. Операційний процес. Сутність, структура і принципи організування операційного процесу.
7. Операційний цикл. Сутність та структура операційного циклу. Тривалість операційного циклу та способи поєднання операцій у часі.
8. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи. Концепції і типи операційних стратегій організації. Конкурентні пріоритети операційної стратегії.
9. Проектування операційної системи: сутність, цілі та етапи. Склад критеріїв та факторів проектування операційної системи.
10. Просторова організація діяльності: проектування виробничих потужностей, проектування і розміщення підприємств.
11. Управління поточним функціонуванням операційної системи. Планування операційної діяльності підприємства. Стратегічне, поточне (тактичне) та оперативне планування.
12. Сукупне планування: сутність та фактори впливу. Стратегії сукупного планування.
13. Сутність проектного підходу до управління організацією. Класифікація проектів. Відособлений, функціональний і матричний проекти. Методи управління проектами.
14. Управління якістю операційної діяльності організації. Стандартизація, сертифікація та атестація виробництва.
15. Управління результативністю операційної діяльності. Показники результативності функціонування операційних систем. Продуктивність операційної діяльності та показники її вимірювання.

Список літературних джерел

Міжнародні економічні відносини:

1. Буглай В.Б., Ливенцев Н.Н., Международные экономические отношения. – М.: «Финансы и статистика», 2001. – 144 с.
2. Герасимчук В.Г., Войтко С.В. Міжнародна економіка. – К.: Вид-во «Знання», 2010. – 264 с.
3. Киреев А.П. Международная экономика. Ч.1. – М.: «Международные отношения», 2001. – 416 с.
4. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Ланкова, Б.Даниленко. - 7-е вид. - К. : Знання, 2008. - 406 с.
5. Менеджмент-освіта для бакалаврів: навч. посібник у 2 т. / В.В. Дергачова, Л.Є. Довгань, А.Р. Дунська та ін. – К.: НТУУ «КПІ», 2013. – Т.2. – 484 с.
6. Мировая экономика и международные экономические отношения: учебник / под ред. А.С.Булатова, Н.Н.Ливенцева. – М.: Магистр, 2010. – 654 с.
7. Окоороков В.Р., Евсеева О.А. Международная экономика. Учебное пособие. – СПб: Изд-во Политехнического университета, 2009. – 246 с.
8. Халевинская Е.Д. Мировая экономика и международные экономические отношения: учебник. – М.: Магистр: ИНФРА-М, 2011. – 368с.

Економіка підприємства

1. Бойчик І.М. Економіка підприємства: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. I-IV рівнів акредитації [Текст] / І.М. Бойчик, П.С. Харів, М.І. Хопчан, Ю.В. Піча [2-вид., виправ. і доп.]. – К.: Каравела, 2001. – 298 с.
2. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: Навч. посіб. [Текст] / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал [2-ге видання]. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.
3. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства: навч. посібник [Текст] / В.І. Гринчуцький, Е.Т. Карапетян, Б.В. Погрішук. – К.: Центр учб. л-ри, 2010. – 304 с.
4. Економіка підприємства: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. [Текст] / І.О. Швиданенко, С.Ф. Покропивний, С.М. Клименко та ін. – К.: КНЕУ, 2000. – 248 с.
5. Економіка підприємства: Підручник. [Текст] / За ред. акад. С.Ф. Покропивного. [2-е вид., перероб. та доп.]. – К.: КНЕУ, 2001. – 528 с.
6. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] [Текст] / О.С. Іванілов. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 728 с.
7. Круш П.В., Подвігіна В.І., Сердюк Б.М. Економіка підприємства: Навчальний посібник [Текст] / П.В. Круш, В.І. Подвігіна, Б.М. Сердюк. – К.: Ельга – Н, КНТ, 2007. – 780с.
8. Шваб Л.І. Економіка підприємства: навч. посібн. [Текст] / Л.І. Шваб. – К.: «Каравела», 2007. – 584 с.
9. Швиданенко Г.О. Економіка підприємства: підручник [Текст] / Г.О. Швиданенко, В.Г. Васильков, Н.П. Гончарова Н.П. – К.: КНЕУ, 2009. – 598с.
10. Збірник практичних задач і конкретних ситуацій: Навч. посібник / С. Ф. Покропивний, Г. О. Швиданенко, О. С. Федонін та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. С. Ф. Покропивного. — К.: КНЕУ, 2000. — 328 с.

Зовнішньоекономічна діяльність підприємства

1. О.П. Гребельник. Основи зовнішньоекономічної діяльності. 3-тє видання перероблене та доповнене: Підручник. / О.П. Гребельник– К.: Центр учбової літератури, 2008. – 432 с.
2. Дідківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: [Навч. посіб.] / М.І.Дідківський – К.: Знання, 2006. – 462 с.
3. Дунська А.Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика. Навчальний посібник. / А.Р. Дунська. – К. Кондор, 2013. – 688 с.
4. Новак В.О., Мостенська Т.Л., Гуріна Г.С., Ільєнко О.В. Зовнішньоекономічна діяльність: Підручник./ В.О.Новак, Т.Л. Мостенська, Г.С. Гуріна, О.В. Ільєнко. – К.: Кондор, 2012. – 552 с.
5. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Навчальний посібник / [Козак Ю.Г., Логвінова Н.С. та ін.]; за ред. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової, М.А. Зайця. – 4-тє вид., перероб. та доп. – К.: Освіта України, 2012. – 272 с.
6. Зовнішньоекономічна діяльність: [Навчальний посібник] / [Ю.В.Макогон, О.О. Коваленко, В.М. Грідасов, С.В. Чемерис, А.В. Гончарова] / За ред. д.е.н., проф. Ю.В. Макогона. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 424 с.
7. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник / О.В. Шкурупій, В. В. Гончаренко, І. А.Артеменко та ін. / За ред. О. В.Шкурупій. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 248 с.
8. Тюріна Н.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник / Н.М. Тюріна, Н.С. Карвацька. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 408 с.

Операційний менеджмент

1. Чейз Р.Б., Джейкобз Ф.Р., Аквилано Н.Дж., Производственный и операционный менеджмент, 10-е изд.: Пер. с англ. под ред. Н.А. Коржа. – М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2007. – 1184 с.
2. Чейз Р.Б., Эквилан Н.Дж., Якобс Р.Ф. Производственный и операционный менеджмент, 8-е изд.: Пер. с англ. под ред. Н.А. Коржа. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2001. – 704 с.
3. Стивенсон В. Дж. Управление производством: пер. с англ. / В. Дж. Стивенсон. – М.: ООО Изд-во «Лаборатория базовых знаний», ЗАО «Изд-во Бином» 1999. – 926 с.
4. Трут О.О. Операційний менеджмент: підручник / О.О.Трут. – К.: Академвидав, 2013. – 348 с.

5. Омеляненко, Т.В. Операційний менеджмент: навч. посіб. / Т.В. Омеляненко. – К.: КНЕУ, 2009. – 478, [2] с.
6. Белінський П.І. Менеджмент виробництва і операцій: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 624 с.
7. Василенко В.О. Виробничий (операційний) менеджмент: навч. посіб. / В.О. Василенко, Т.І. Ткаченко. – Вид. 2-ге, виправл. і допов. – К.: Центр навч. л-ри, 2005. – 532 с.
8. Сумець О.М. Основи операційного менеджменту: Підручник / Для студентів економ. спец. Під ред. проф. О.Л. Яременка. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 416 с.
9. Стерлигова А.Н., Фель А.В. Операционный (производственный) менеджмент: Учеб. пособие. – М.: ИНФРА-М, 2009. – 187 с.
10. Козловский В.А. Производственный и операционный менеджмент: учебник / В.А. Козловский, Т.В. Маркина, В.М. Макаров. – СПб.: «Специальная литература», 1998. – 365 с.

Приклад екзаменаційного білету

1. *Відрядна оплата праці базується на врахуванні:*
 - А) кількості відпрацьованого робітником часу;
 - В) розцінки за одиницю продукції і виконаний обсяг робіт;
 - С) особливих умов виконання контракту;
 - Д) прогресивних норм часу і виробітку.
2. *До витрат на продукцію не належить:*
 - А) витрачена сировина і матеріали;
 - В) заробітна плата з нарахуваннями на неї;
 - С) амортизація оборотних засобів;
 - Д) амортизація виробничого обладнання.
3. *При нульовому обсязі виробництва ... витрати підприємства на виробництво продукції дорівнюють нулю.*
 - А) прямі;
 - В) непрямі;
 - С) змінні;
 - Д) постійні.
4. *До власних фінансових ресурсів підприємства належить:*
 - А) прибуток;
 - В) випуск акцій підприємством;
 - С) валовий дохід;
 - Д) кошти на поточних рахунках підприємства.
5. *Дохід підприємства зменшений на суму податків та зборів дає змогу отримати:*
 - А) чистий дохід;
 - В) валовий дохід;
 - С) фінансовий дохід;
 - Д) інший дохід;
6. *Фондовіддача обчислюється як відношення показника обсягу виробленої продукції до:*
 - А) відновної вартості основних виробничих фондів;
 - В) залишкової вартості основних виробничих фондів;
 - С) середньорічної вартості основних виробничих фондів;
 - Д) початкової вартості основних виробничих фондів.
7. *Основні засоби підприємство утримує з метою:*
 - А) використання в процесі виробництва товарів;
 - В) купівлі послуг;
 - С) отримання в оренду приміщень;
 - Д) користування соціально-культурними послугами конкурентів.
8. *Який показник використовується при обчисленні тривалості одного обороту оборотних засобів:*
 - А) кількість робочих днів протягом року;
 - В) кількість календарних днів протягом року;
 - С) режим роботи підприємства;

- D) середньорічна вартість основних виробничих фондів.
9. *Правом здійснювати емісію акцій наділені:*
- A) акціонерні товариства;
 - B) товариства з обмеженою відповідальністю;
 - C) філії;
 - D) асоціації.
10. *Норма запасу певного виду матеріальних ресурсів включає запаси:*
- A) транспортний та підготовчий;
 - B) поточний та страховий;
 - C) технологічний;
 - D) усі перелічені вище.
11. *Норма амортизаційних відрахувань – це:*
- A) відношення щорічного розміру амортизаційних відрахувань до вартості основних фондів, виражене у відсотках;
 - B) відношення середньорічного розміру амортизаційних відрахувань до вартості основних фондів, виражене у відсотках;
 - C) відношення щорічного розміру амортизаційних відрахувань до вартості основних фондів, виражене у натуральних вимірниках;
 - D) відношення середньорічного розміру амортизаційних відрахувань до вартості основних фондів, виражене у натуральних вимірниках.
12. *До витрат періоду не належать витрати:*
- A) на управління;
 - B) на маркетинг;
 - C) на виробництво;
 - D) на дослідження.
13. *Дайте визначення кваліфікації:*
- A) вид трудової діяльності, здійснення якої потребує комплексу спеціальних знань та практичних навичок;
 - B) вузький різновид трудової діяльності;
 - C) сукупність спеціальних знань та практичних навичок, які обумовлюють виконання завдань різної складності;
 - D) рівень професійної майстерності.
14. *До господарських товариств не належать:*
- A) повні товариства;
 - B) командитні товариства;
 - C) товариства з договірною відповідальністю;
 - D) перелічені в пп. а, б.
15. *Дохід підприємства від іншої діяльності включає:*
- A) дохід від участі в капіталі;
 - B) інші фінансові доходи;
 - C) інші доходи;
 - D) усе перелічене вище.
16. *До трійки країн із найбільшим ВВП на душу населення в 2007 році відносять:*
- A) Люксембург, Катар, США;
 - B) Норвегія, Гонконг, Катар;
 - C) США, Великобританія, Саудівська Аравія;
 - D) Люксембург, Сінгапур, Ірландія.
17. *Міжнародна міграція робочої сили – це:*
- A) переміщення людей із зміною місця проживання у пошуках кращих екологічних умов життя;
 - B) процес організованого або стихійного переміщення працездатного населення між країнами світового співтовариства;
 - C) різновид соціальних зрушень мобільного населення, яке пересувається за світоглядними мотивами у пошуках сприятливого культурного середовища;
 - D) переміщення населення між різними регіонами, населеними пунктами, вони не впливають на зміну чисельності населення країни взагалі, а тільки на його

- перерозподіл у її межах.
18. *Який із прикладів найбільш чітко описує ефект «доміно» в системі передумов міжнародної економічної інтеграції?*
 - A) країни, у яких головною є проблема забезпечення населення водою і їжею, не можуть поєднуватися з державами, що обговорюють проблеми свободи руху капіталу;
 - B) вірна відповідь відсутня;
 - C) деякі з держав, навіть не маючи істотного інтересу в інтеграції, висловлюють зацікавленість у підключенні до інтеграційних процесів просто через побоювання залишитися за її межами (так виникла «група трьох» в Латинській Америці після того, як Мексика стала членом НАФТА);
 - D) бажання багатьох країн колишньої рублевої зони якнайшвидше стати членами ЄС, навіть не маючи для цього серйозних макроекономічних передумов.
 19. *Розділ «рахунок поточних операцій» у структурі платіжного балансу включає такі статті:*
 - A) зобов'язання у складі валютних резервів іноземних та вітчизняних державних органів;
 - B) експорт та імпорт товарів / послуг; доходи; поточні трансферти;
 - C) експорт та імпорт товарів / послуг;
 - D) валютні активи та кредити МВФ.
 20. *Яку з країн Латинської Америки відносять до групи країн, що розвиваються ?*
 - A) Чилі;
 - B) Аргентина;
 - C) Болівія;
 - D) Перу.
 21. *Світове господарство – це:*
 - A) теорія економічного розвитку міждержавної економіки;
 - B) система взаємопов'язаних та взаємозалежних національних економік, функціонуючих та розвиваючих за єдиними об'єктивними законами ринку;
 - C) суспільно-територіальний поділ праці між країнами зі сталою концентрацією виробництва певної продукції;
 - D) сукупність валютно-економічних відносин, що історично склались на засадах інтернаціоналізації господарських зв'язків та закріплена національним законодавством з урахуванням норм міжнародного права.
 22. *Оберіть варіант, котрий найбільш точно характеризує таку форму економічної інтеграції як валютний союз:*
 - A) створення єдиної регіональної валютної системи, включаючи створення єдиного банку, відбувається становлення єдиної валютно-кредитної та макроекономічної політики;
 - B) гармонізація внутрішньої та зовнішньої економічної політики, створюються міждержавні органи;
 - C) зона дії пільгового торгового режиму для країн-учасниць за рахунок усунення внутрішніх тарифів при їх збереженні в торгівлі з третіми країнами;
 - D) повне усунення перешкод для переміщення не тільки товарів і послуг, але і капіталу з робочою силою між країнами-учасницями.
 23. *Національний дохід розраховується за формулою:*
 - A) ВВП + Чистий трансферт;
 - B) процент на капітал + Рента на землю + Дохід працівників;
 - C) обсяг інвестицій / кількість населення;
 - D) ВВП + Чистий факторний дохід.
 24. *Прикладом політичного союзу є:*
 - A) НАФТА;
 - B) АСЕАН;
 - C) ЄС;
 - D) на сьогодні може бути тільки теоретично.
 25. *Міжнародні валютно-фінансові відносини – це:*
 - A) система, що ґрунтується на офіційному закріпленні країною золотого вмісту

- національної валютної одиниці із зобов'язанням центрального банку купувати та продавати національну валюту в обмін на золото;
- В) сукупність суспільних відносин, що складаються при функціонуванні валюти у світовому господарстві і обслуговуючих взаємний обмін результатами діяльності національних господарств;
- С) сукупність валютно-економічних відносин, що історично склалися на засадах господарських зв'язків;
- Д) сукупність заходів, що здійснюються у сфері міжнародних валютних відносин та інших економічних відносин відповідно до поточних та стратегічних цілей країни.
26. *Випадковий демпінг – це:*
- А) фінансовий метод нетарифного регулювання, який передбачає фінансове стимулювання державного розвитку експорту національними виробниками;
- В) тимчасовий епізодичний продаж товарів на зовнішньому ринку за низькими цінами у зв'язку з тим, що у експортерів накопичилися великі запаси товарів;
- С) дозвіл на введення або виведення того чи іншого товару протягом року без обмежень кількості угод;
- Д) дотування використовуваних матеріалів, витрат на зарплату, проведення досліджень, створення і використання інфраструктури.
27. *Глобальна ліцензія – це:*
- А) дозвіл на введення або виведення того чи іншого товару протягом року без обмежень кількості угод;
- В) дозвіл ввезти чи вивезти даний товар до будь-якої країни за певний проміжок часу без обмежень його кількості або вартості;
- С) письмовий дозвіл строком до 1 року на ввіз або вивіз товару, що видається владою конкретній фірмі на здійснення однієї зовнішньоторговельної угоди;
- Д) дозвіл, що видається негайно після отримання від експортера або імпортера заявки, яка не може бути відхилена державним органом.
28. *За характером походження капітал, що обертається на світовому ринку, поділяється на:*
- А) короткостроковий та довгостроковий;
- В) прямі та портфельні інвестиції;
- С) державний та приватний;
- Д) банківський та державний.
29. *Платіжний баланс – це:*
- А) зведена двобічна таблиця, яка надає інформацію про структуру та обсяг ресурсів країни;
- В) систематичний звіт операцій, пов'язаних з отриманням і виплатою грошових коштів між резидентами країни;
- С) співвідношення між вартістю експорту й імпорту протягом даного року (або іншого обраного періоду);
- Д) статистичний запис всіх економічних угод або зобов'язань, здійснюваних протягом певного відрізка часу між резидентами даної країни і резидентами інших країн світу.
30. *За призначенням міжнародний кредит поділяється на такі види:*
- А) товарний та валютний;
- В) внутрішній, зовнішній та змішаний;
- С) фінансовий та валютний;
- Д) комерційний, фінансовий та проміжний.
31. *Який державний орган видає ліцензії на здійснення експортно-імпортних операцій:*
- А) кабінет Міністрів України;
- В) національний банк України;
- С) міністерство економіки України;
- Д) державна митна служба України.
32. *Що не включається в митну вартість?*
- А) контрактна ціна;

- B) витрати на транспортування;
 - C) комісійні митному брокеру;
 - D) митні платежі.
33. *Для міжнародної сегментації ринку необхідно:*
- A) виділити групу споживачів, визначити розмір сегмента і його місткість і оцінити ефективність сегмента;
 - B) виділити групу споживачів, визначити місткість сегмента і оцінити ефективність здійснення зовнішньоторгової операції;
 - C) виділити групу споживачів, визначити розмір сегмента і його місткість, оцінити ефективність сегмента та кількість конкурентів на даному сегменті;
 - D) виділити групу споживачів, визначити розмір сегмента, витрати споживачів на товар і оцінити ефективність сегмента.
34. *Для забезпечення товарної збалансованості поставок та платежів між двома країнами використовуються:*
- A) посередницькі операції;
 - B) рамочні операції;
 - C) операції зустрічної торгівлі;
 - D) клірингові операції.
35. *Що відноситься до адміністративних заходів регулювання зовнішньоекономічної діяльності?*
- A) оперативне регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
 - B) затвердження порядку нагромадження і використання валютних коштів при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;
 - C) система розрахунків при здійсненні експортно-імпортних операцій.
36. *При використанні якого із видів мита застосовуються мінімальні митні ставки?*
- A) преференційного;
 - B) фіскального;
 - C) протекціоністського.
37. *Контрагент має право укласти угоди на продаж товарів від свого імені, якщо між ним та принципалом підписана:*
- A) комісійна угода;
 - B) агентська угода;
 - C) консигнаційна угода;
 - D) угода доручення.
38. *Головна відмінність договору купівлі-продажу від інших видів договорів полягає в:*
- A) переході права власності на товар від продавця до покупця;
 - B) відсутності переходу права власності на товар від продавця до покупця;
 - C) тимчасовому використанні покупцем товарів продавця;
 - D) спільній організації виробництва кінцевої продукції.
39. *Вибір зарубіжного ринку за моделлю «чотирьох фільтрів» здійснюється на основі:*
- A) ранжування закордонних ринків по критерію ємності;
 - B) визначення найбільш прибуткових закордонних ринків;
 - C) виключення з подальшого аналізу неадекватних ринків;
 - D) виділення найбільших географічно наближених ринків.
40. *Міжнародна торгівля – це:*
- A) сукупність зовнішньої торгівлі країн світу;
 - B) відносини між суб'єктами світового господарства з приводу купівлі-продажу товарів, капіталу, робочої сили, послуг;
 - C) сукупність експортних-імпортних операцій окремої країни;
 - D) це основна форма прояву інтернаціоналізації господарського життя.
41. *Формування раціональної структури експорту та імпорту забезпечується за рахунок:*
- A) фіскальної функції;
 - B) стимулюючої функції;
 - C) регулятивної функції;
 - D) захисної функції.
42. *Продаж іноземним суб'єктам та вивезення за межі країни товарів, що були раніше*

імпортовані на її територію – це:

- A) імпорт;
 - B) реімпорт;
 - C) експорт;
 - D) реекспорт.
43. *Перевагами стратегії дисперсного пошуку є:*
- A) значні переваги в часі при відборі закордонних ринків;
 - B) швидкий і обґрунтований вибір ринку з найбільшим потенційним опитом;
 - C) відсутність специфічних вимог до персоналу;
 - D) широке охоплення всіх можливих закордонних ринків.
44. *Який державний орган видає ліцензії на здійснення експортних операцій:*
- A) кабінет Міністрів України;
 - B) національний банк України;
 - C) міністерство економіки України;
 - D) державна митна служба України.
45. *Суб'єктами зовнішньоторгових операцій є:*
- A) будь-яке підприємство;
 - B) підприємство, що зареєстровано як суб'єкт ЗЕД;
 - C) юридична особа, що зареєстрована як суб'єкт ЗЕД;
 - D) фізична особа, що зареєстрована як суб'єкт ЗЕД.
46. *В чому полягає відмінність між поняттями «виробництво» та «операції»?*
- A) поняття цілком тотожні;
 - B) під виробництвом розуміється випуск товарів. Термін «операції» ширше, адже він передбачає не лише виробництво товарів, а й надання послуг;
 - C) поняття абсолютно полярні, адже перше має відношення до діяльності виробничих галузей, а друге – до сфери послуг;
 - D) операції передбачають надання послуг. Втім термін «виробництво» тлумачиться ширше, адже розповсюджується і на сферу послуг, і на сферу виробництва;
 - E) операція – це частина технологічного процесу, тоді як виробництво складається саме з таких операцій.
47. *Яку роль в операційному процесі відіграють запаси?*
- A) запаси – це буфер між операційними ланками з неоднаковою пропускнуою спроможністю;
 - B) запаси – це індикатор використання потужності (пропускнуої спроможності) підприємства;
 - C) високий рівень запасів гарантує прискорення оборотності оборотних коштів;
 - D) високий рівень запасу захищає підприємство від банкрутства.
 - E) високий рівень запасів гарантує задоволення потреб споживачів.
48. *В якій операційній системі надходження виробу на наступну ділянку обробки не залежить від її готовності прийняти виріб?*
- A) витягаючій;
 - B) виштовхуючій;
 - C) одиничній;
 - D) безперервним процесом;
 - E) у серійній.
49. *До якого типу операційної системи відноситься процес посадки пасажирів у літак міжнародного сполучення?*
- A) виштовхуючого типу;
 - B) витягаючого типу;
 - C) масового обслуговування;
 - D) одиничного обслуговування;
 - E) безперервного обслуговування.
50. *За допомогою якого інструменту вирішується проблема «Купувати чи виробляти»?*
- A) методу економічного розміру партії (EOQ);
 - B) методу «партія за партією» (L4L) ;
 - C) сітки Мазера;

- D) правила Джонсона;
 - E) точки рівноваги витрат.
51. Матриця «Будинок якості» розробляється з метою:
- A) пошуку і видалення зі створеного продукту зайвих функцій, які не збільшують споживчу вартість;
 - B) прискорення виводу нового продукту (послуги) на ринок;
 - C) урахування вимог споживачів в процесі створення нового продукту (послуги) ;
 - D) розробки альтернативних варіантів виробничого процесу;
 - E) усунення потенційних причин появи «вузьких місць» у виробництві.
52. Що є завданням сукупного планування виробництва?
- A) складання такого плану, який задовольняє сукупний попит на товари (послуги) при мінімальних операційних витратах;
 - B) складання такого плану, який зводить до мінімуму операційні втрати;
 - C) задоволення попиту споживачів у товарах та послугах;
 - D) найповніше використання всіх ресурсів підприємства;
 - E) рівномірне завантаження потужностей в часі.
53. Чи може виробник впливати на незалежний попит?
- A) ні;
 - B) так;
 - C) так, за умови високої якості продукту;
 - D) так, за умови надійної системи дистрибуції;
 - E) так, за умови відсутності посередників в процесі збуту продукту.
54. MRP – це:
- A) метод прогнозування і планування виробництва;
 - B) гнучка виробнича система;
 - C) система планування потреб у матеріалах;
 - D) метод L4L («партія за партією»);
 - E) система забезпечення життєздатності підприємства.
55. На чому ґрунтується застосування JIT-системи?
- A) на досягнутому рівні спеціалізації бізнес-діяльності;
 - B) на зменшенні розміру передаточної партії за рахунок скорочення часу на переналадження процесу;
 - C) на переліку цілей та завдань організації, викладених в установчих документах;
 - D) на сукупності повноважень організації у зовнішньому середовищі;
 - E) на сукупності знань, накопичених в процесі бізнес-діяльності.
56. Яким має бути рівень обслуговування операційної системи?
- A) 95%;
 - B) оптимальним;
 - C) мінімально можливим;
 - D) максимально високим;
 - E) рівним рівню обслуговування постачальників.
57. Який тип операційного процесу передбачає застосування універсального устаткування і пристроїв та групування робочих місць за ознакою технологічно однорідних операцій?
- A) однорідного виробництва;
 - B) одиничний;
 - C) серійний;
 - D) масового виробництва;
 - E) безперервного виробництва
58. Прискорення виробничого циклу:
- A) скорочує запаси;
 - B) зменшує частку заробітної плати у собівартості продукту;
 - C) збільшує товарно-матеріальні запаси;
 - D) підвищує залежність виробника від постачальника;
 - E) запобігає виникненню «вузьких місць».
59. На якій фазі життєвого циклу продукту застосовується процедура структурування якості за функціями (QFD)?

- A) на фазі сталого попиту;
 - B) на фазі занепаду попиту;
 - C) на фазі створення нового продукту;
 - D) на фазі освоєння ринку;
 - E) на фазі зростання.
60. Які завдання з точки зору часу вирішує сукупне планування?
- A) довгострокові;
 - B) середньострокові;
 - C) короткострокові;
 - D) перспективні;
 - E) стратегічні.

Задача 1.

Фактичний обсяг продукції становить 3400 шт., а за планом 3000 шт. Фактичні трудові витрати складають 520 людино-годин, а за планом – 500 людино-годин. Визначити як зміниться трудомісткість продукції (індекс трудомісткості).

Задача 2.

За даними національних рахунків Греції 2015 року визначити величину чистих трансфертів та чистого факторного доходу з-за кордону, якщо відомо наступні показники (млн. дол.):

перекази за кордон греків і іноземних робітників, що живуть в Греції більше 1 року	18,7
перекази за кордон іноземних робітників, що живуть в Греції менше 1 року	12,1
платежі греків-мігрантів, що живуть за кордоном менше 1 року	10,1
отримані платежі греків-мігрантів, що живуть за кордоном більше 1 року	7,5
витрати на виплату прибутку нерезидентам на вкладений в Греції іноземний капітал	6,3
одержані з-за кордону прибутки, а також прямі та портфельні інвестиції	12,7
рента, виплачена нерезидентам за нерухомість, що належить нерезидентам, але знаходиться в Греції	3,2
рента, отримана за здану в оренду нерухомість за кордоном, але належить резидентам Греції	5,1

Розрахувати: чистий факторний дохід, чисті трансферти.

Задача 3.

Українська фірма експортує морозиво. Розрахувати контрактну ціну 1-ї упаковки морозива, а також загальну суму контракту з урахуванням наступних витрат:

- отримання ліцензії на експорт – 1500грн;
- пакування – 0,12грн/уп.;
- завантаження – 0,15грн/уп.;
- розвантаження – 0,15грн/уп.;
- доставка до місця призначення 2600грн/т;
- послуги експедитора – 800грн;
- оформлення документів – входить до послуг експедитора.

Собівартість продукції становить 1,90 грн/уп., рентабельність – 22%. Товар планується постачати партіями по 2 тонни (4000 упаковок) морозива.

Задача 4

Розрахувати наступну стратегію сукупного планування: плановий темп виробництва відповідає найменшому місячному виробничому завданню на протязі планового горизонту при фіксованій чисельності робітників, зайнятих в основний робочий час 8-ми год. робочого дня. Передбачається можливість використання субпідряду.

Визначити обсяг планового виробництва продукції за шість місяців (окремо розрахувати обсяги виробництва субпідрядником), а також загальні витрати за стратегією.

Показники	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень
Виробнича програма, од. продукції	458	455	402	271	353	556
Кількість робочих днів	22	18	23	20	18	24

Необхідна мінімальна кількість працівників – 8 чол. Трудомісткість одиниці продукції – 5 нормо-годин на одиницю продукції. Вартість одиниці продукції виготовленої по субпідряду – 20 грн. за одиницю продукції. Оплата праці (погодинна тарифна ставка) – 4 грн./год. при 8-год. робочому дні.

Критерії оцінювання і принципи виставлення кінцевої оцінки

Кожна правильна відповідь на теоретичне (тестове) питання оцінюється в 1 бал, а неправильна, – у 0 балів. Максимальна можлива кількість балів за теоретичні питання, – 60 балів ($1 \cdot 60 = 60$).

Розв'язок задачі оцінюється від 0 до 10 балів:

4 бали	Правильно викладено > 80% ходу розв'язку
2 бали	Правильно викладено від 60% до 80% розв'язку
2 бали	Наявність всіх розрахунків та правильних проміжних результатів
2 бали	Наведені всі правильні остаточні відповіді

Максимально можлива кількість балів за задачі, – 40 балів ($4 \cdot 10 = 40$). Підсумковою оцінкою за 100-бальною шкалою є сума балів, отриманих за теоретичні питання та задачі.

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою відповідає оцінці за системою ECTS:

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
95-100	A
85-94	B
75-84	C
65-74	D
60-65	E
<60	Fx

Оцінка Fx вважається незадовільною та такою, що не дає можливості приймати участь у конкурсі.